

การมีส่วนร่วมขององค์การบริหารส่วนตำบลในการจัดการป่าชุมชน ท้องที่จังหวัดพะเยา ศึกษาเฉพาะ
กรณี ป่าชุมชนที่ดำเนินการในระหว่างปีงบประมาณ 2543-2545

เดช ปงคำเพย

บทคัดย่อ

การศึกษาวิจัยในครั้งนี้ มีวัตถุประสงค์ (1) เพื่อศึกษาและวิเคราะห์ด้านเศรษฐกิจและสังคมขององค์การบริหารส่วนตำบล จังหวัดพะเยา (2) เพื่อศึกษาลักษณะและระดับการมีส่วนร่วมขององค์การบริหารส่วนตำบลในจังหวัดพะเยาในการจัดการป่าชุมชน (3) เพื่อศึกษาปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการมีส่วนร่วมขององค์การบริหารส่วนตำบลในการจัดการป่าชุมชน โดยใช้แบบสอบถามในการสัมภาษณ์กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 64 คน จากตัวแทนองค์การบริหารส่วนตำบล ซึ่งเป็นผู้เกี่ยวข้องกับงานจัดการป่าชุมชน ได้ดำเนินการระหว่างเดือนตุลาคม 2545 ถึงเมษายน 2546 รวมระยะเวลา 7 เดือน การประมวลผลใช้การวิเคราะห์โดยแจกแจงในรูปสถิติ เช่น ค่าความถี่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ยเลขคณิต และ ค่าไคสแควร์

ผลการศึกษา พบว่า สภาพทางเศรษฐกิจและสังคมขององค์การบริหารส่วนตำบล พบว่าส่วนใหญ่เป็นเพศชาย อายุเฉลี่ย 44 ปี ทั้งหมดนับถือศาสนาพุทธ ส่วนใหญ่แต่งงานแล้วและอยู่ด้วยส่วนใหญ่จบการศึกษาชั้นมัธยมศึกษาตอนปลายหรือเทียบเท่า อาชีพหลักส่วนใหญ่ทำการเกษตร มีรายได้เฉลี่ยต่อเดือน 3,000-6,000 บาท ส่วนใหญ่ได้รับข้อมูลข่าวสารด้านป่าชุมชนจากการเรียนรู้ด้วยตนเองระหว่างการปฏิบัติงาน มีเพียงส่วนน้อยเคยเป็นสมาชิกหรือได้เข้าร่วมกิจกรรมของชุมชนและมีความรู้และประสบการณ์ด้านป่าชุมชนน้อยกว่า 1 ปี องค์การบริหารส่วนตำบลทั้งหมดเป็นอบต.ขนาดเล็ก ส่วนใหญ่มีรายได้จากการจัดเก็บรายได้และเงินอุดหนุน

องค์การบริหารส่วนตำบลมีส่วนร่วมในการจัดการป่าชุมชน ในภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง ปัจจัยที่ผลต่อการมีส่วนร่วมขององค์การบริหารส่วนตำบลในการจัดการป่าชุมชนอย่างมีนัยสำคัญ ได้แก่ ความยืดหยุ่นของการดำเนินงาน ความผูกพันกับชุมชน การยอมรับจากชุมชนและการฝึกอบรม

ผลการวิจัยในครั้งนี้ ผู้วิจัยมีข้อเสนอแนะคือ ภาครัฐต้องแนะนำและส่งเสริมให้องค์การบริหารส่วนตำบลได้มีความรู้ในการจัดการป่าชุมชนได้มากขึ้นโดยการฝึกอบรม

คำหลัก: การมีส่วนร่วม, ป่าชุมชน, องค์การบริหารส่วนตำบล